

визначено єдині основні підходи щодо визначення складу та порядку розрахунку власного капіталу банківських установ країни, які підписали угоду.

На нашу думку, існування об'єктивної інформації дасть можливість здійснити оцінку усіх складових капіталу (на які банківська установа та вкладники у разі непередбачених кризових ситуацій можуть сподіватися). Тому для об'єктивності оцінки банківської установи необхідно внести певні зміни до методики розрахунку власного капіталу. А також слід зауважити, що аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень дасть можливість регулювання всіх питань, пов'язаних з розміром власного капіталу банківської установи.

Надійшло до редакції 14.03.2006р.

Українська академія банківської справи
Національного банку України
Т.А. ВАСИЛЬСВА, О.М. ПОЖАР,
О.С. ГРИЦЕНКО

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ЙОГО ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ

Створення умов для стійкого розвитку економіки України передбачає розробку цілісної концепції підвищення рівня конкурентоспроможності виробництва, в рамках якої не останнє місце займає формування сприятливого інвестиційного клімату і значне нарощування інвестицій. Виходячи з цього, виникає необхідність удосконалення науково-методичного забезпечення процесу оцінки ефективності інвестиційних проєктів, від рівня яких значною мірою залежить інтенсивність відтворювальних процесів в економіці держави.

У сучасній інвестиційній практиці найчастіше застосовують дві групи методів оцінки фінансової ефективності: методи, що не враховують та враховують фактор часу (відповідно – ґрунтуються на дисконтуванні грошових потоків). Але, як свідчать експерти, жоден із методів сам по собі не є достатнім для прийняття обґрунтованого рішення щодо реалізації інвестиційного проєкту, потрібно враховувати цілий ряд додаткових критеріїв, як якісних, так і кількісних, що характеризують певні сторони інвестиційного процесу. Оскільки інвестиційний проєкт з повною впевненістю можна віднести до складних систем, то рішення стосовно його реалізації не можна приймати на основі будь-якого одного синтетичного, інтегруючого, хоч і складного показника. Саме тому на протязі багатьох років не зупиняється процес пошуку ефективних шляхів удосконалення механізму інвестиційного аналізу. Ми вважаємо за доцільне сконцентрувати увагу на необхідності виявлення особливостей інвестиційного проєкту на кожному етапі його життєвого циклу.

На наш погляд, на передінвестиційному етапі реалізації проєкту слід приділити особливу увагу пошуку оптимальної структури джерел його фінансування, вирішенню проблеми їх збалансованості. Саме тому ми пропонуємо здійснювати розрахунок економічної ефективності не лише окремих проєктів, але й альтернативних шляхів використання окремих джерел в межах

фінансування конкретних проєктів, для чого розраховувати економічну ефективність кожного i -го джерела фінансування проєкту (E_i) за формулою:

$$E_i = \frac{E_{pi} \times I_i}{Z_i + B_i} \quad (1)$$

де E_{pi} – економічний ефект від реалізації проєкту; I_i – питома вага i -го джерела фінансування в загальній вартості всіх залучених до фінансування проєкту джерел; Z_i – загальна сума коштів, що надходить до бюджету проєкту з i -го джерела; B_i – додаткові витрати, що виникають в процесі використання i -го джерела (наприклад, витрати на емісію акцій, обслуговування кредиту, пошукові дослідження, отримання консалтингових послуг та ін.).

На інвестиційному етапі ми пропонуємо коригувати розраховані на попередньому етапі показники в залежності від зміни зовнішніх умов (наприклад, зміни банківських відсоткових ставок).

На експлуатаційному етапі ми пропонуємо додатково обчислювати рентабельність послуг, ефективність управління, коефіцієнт ефективності збуту, матеріало-, трудо- та енергомісткості. Розрахункові значення визначених показників слід порівнювати з їхніми нормативними значеннями, які будуть встановлені спеціально створеною на підприємстві комісією на основі детального вивчення всіх факторів, що впливають на величину конкретного показника, особливостей галузі, економічного стану регіону та затверджених програм розвитку галузей. Тільки за умов дотримання зазначених вимог на цьому етапі нормативи можна буде вважати науково обґрунтованими.

Підводячи підсумок, слід зазначити, що перевагами викладеного вище науково-методичного підходу до розрахунку економічної ефективності інвестиційних проєктів є можливість його використання спеціалістами різного рівня кваліфікації, легкість розрахунку, врахування невизначеності та ризиків інвестиційного проєкту за рахунок порівняння кінцевих показників з встановленими спеціальними нормативами.

Надійшло до редакції 20.03.2006р.

Донецький національний технічний університет
С.В. ВИСОЦЬКИЙ
Науковий керівник
доц. Я.В. ХОМЕНКО

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОГО СЕКТОРА УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ

Україна за роки незалежності здійснила значний поступ у розвитку зовнішньої торгівлі. Про це свідчать великі обсяги експортних та імпорتنих операцій, високе значення зовнішньоторговельної квоти. Достатньо сказати, що виробництво ВВП в нашій країні більше ніж 100% обумовлено зовнішньоторговельним оборотом. З огляду на це, постає питання про ефективність міжнародного товарообміну, його вплив на розвиток соціально-